

Η Α΄ Οικουμενική Σύνοδος της Νικαίας στο 35ο Ιρλανδικό Διακοινοεκκλησιαστικό Συνέδριο

[Οικουμενικό Πατριαρχείο](#) / [Μητροπόλεις Οικουμενικού Θρόνου](#)

Με την ευλογία του Μητροπολίτη Ιρλανδίας κ. Ιακώβου (Οικουμενικό Πατριαρχείο), Έξαρχου της Κελτικής Θάλασσας, στις 13-14 Νοεμβρίου 2024, ο Άρχων Νομοφύλαξ Δρ. Μιχαήλ Ο'Hurley συμμετείχε σε συζήτηση πάνελ στο Τριακοστό Πέμπτο Ιρλανδικό Διακοινοεκκλησιαστικό Συνέδριο στο Domantine Retreat and Conference Centre στη Βόρεια Ιρλανδία, για να συζητηθεί η [Α΄ Οικουμενική Σύνοδος](#) της [Νικαίας](#) και η Χριστιανική Ενότητα.

Στο πάνελ τον συνόδευσαν η Gillian Kingston, πρώην Πρόεδρος του Ιρλανδικού Συμβουλίου Εκκλησιών και του Παγκόσμιου Μεθοδιστικού Συμβουλίου, καθώς και ο Δρ. Tom McLean, Λέκτορας Συστηματικής Θεολογίας στο St. Patrick's Pontifical University, Maynooth. Στην παρουσίασή του και στις απαντήσεις του σε ερωτήσεις, ο Δρ. Ο'Hurley έθιξε ζητήματα που αφορούν τη χρήση του Συμβόλου της Πίστεως από την Ορθόδοξη Εκκλησία σε πρώτο ενικό πρόσωπο, «Πιστεύω...», σε αντίθεση με την Προτεσταντική παράδοση που χρησιμοποιεί «Πιστεύουμε...» — εφόσον χρησιμοποιείται καθόλου το Σύμβολο.

Αναφερόμενος στη χρήση του filioque, ο Δρ. Ο'Hurley υποστήριξε: «Η προσθήκη του filioque ήταν μεταγενέστερη της Συνόδου, έγινε χωρίς προηγούμενη

διαβούλευση και συναίνεση των Πατέρων της Εκκλησίας και προσέβαλε τη θεμελιώδη ενότητα της Εκκλησίας». Σύμφωνα με τον Δρ. Ο'Hurley, «Το filioque παραβιάζει αδικαιολόγητα τον μοναδικό ρόλο του Πατρός στην εκπόρευση του Αγίου Πνεύματος. Η παράλειψή του όχι μόνο διατηρεί την παράδοση της συλλογικότητας των Πατέρων της Εκκλησίας, αλλά επιβεβαιώνει ρητώς την ισότητα των Προσώπων της Αγίας Τριάδας, χωρίς να υπονοεί ανωτερότητα του ενός έναντι του άλλου».

Ακόμη και το Δικαστήριο της Δυτικής Εκκλησίας για την Προώθηση της Χριστιανικής Ενότητας αποφάνθηκε το 1995 ότι το filioque μπορεί να παραλειφθεί για λόγους προώθησης της χριστιανικής ενότητας. Ο Ο'Hurley αναφέρθηκε σε αυτό επισημαίνοντας ότι ο Πάπας Φραγκίσκος παρέλειψε το filioque κατά την επίσκεψή του στην Ελλάδα τον Δεκέμβριο του 2021. «Εφόσον το filioque δεν είναι ουσιώδες και αποτελεί εμπόδιο για την ενότητα», είπε ο Ο'Hurley, «είναι καιρός να τεθεί κατά μέρος ως υποχρέωση και να επιστρέψουμε, τουλάχιστον σε αυτό το κρίσιμο σημείο, σε μια εποχή όπου ήμασταν ενωμένοι, όπως το επιθυμούσαν οι Πατέρες της Συνόδου της Νικαίας».

«Με λίγα λόγια», δήλωσε ο Άρχων Νομοφύλαξ Δρ. Ο'Hurley, «εάν ο Επίσκοπος Ρώμης μπορεί να παραλείψει το filioque, τίθενται θεμελιώδη ερωτήματα όπως: “Είναι απαραίτητο;”, “Είναι απαραίτητο σήμερα;” και “Είναι απαραίτητο για τη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία, αν δεν είναι απαραίτητο για τον Αποστολικό διάδοχο του Αγίου Πέτρου;” Στη συμπλήρωση των 1.700 ετών από τη Σύνοδο της Νικαίας έχουμε την ευκαιρία να ανακτήσουμε την ενότητά μας, να απορρίψουμε ό,τι προέκυψε *sua sponte* και χωρίς συναίνεση και να καταστήσουμε πραγματικότητα το αδιαμφισβήτητο Σύμβολο που αποτελεί την κληρονομιά ενότητας που μας άφησαν οι Πατέρες της Συνόδου, προτού προκύψει η διαίρεση».

Κλείνοντας τα σχόλιά του, ο Ο'Hurley υπογράμμισε: «Πρέπει πάντοτε να προσπαθούμε να τελειοποιήσουμε την προσευχή του Χριστού για ενότητα [Ιωάννης 17:20-23], αλλά δεν μπορούμε να την επιτύχουμε χωρίς να τηρούμε την βιωμένη εμπειρία του Αναστημένου Χριστού όπως τη γνώρισαν οι Πατέρες της Εκκλησίας, των οποίων η σοφία και η αποκάλυψη τούς οδήγησαν, ως σώμα, να συμφωνήσουν στη διατύπωση και γλώσσα του Συμβόλου της Νικαίας το 325 και του Νικανο-Κωνσταντινουπολίτικου Συμβόλου του 381».